

Höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvet

Karin Jahr, Växtskyddscentralen, Linköping

Om försöken

Vid en hög ogräsförekomst redan på hösten är en höstbehandling ofta fördelaktig både vad gäller effekt och lönsamhet. När arter som gror både höst och vår dominerar, t.ex. baldersbrå, snärjmåra och våtarv, bör man vänta till våren, speciellt vid sen sådd och/eller låg ogräsförekomst. Syftet med försöks-serie L5-306 är att göra en jämförelse mellan höst- och vårbehandling mot örtogräs i höstvet. I försöken har två icke registrerade preparat ingått, Checker och Hussar. Båda produkterna innehåller iodosulfuron (en sulfonylurea). Checker innehåller dessutom ytterligare en sulfonylurea, amidosulfuron.

Försöken låg i fält sådda med sorterna

Lars (2 fält), Olivin (4 fält) och Stava (1 fält). Kosack har en strålängd på 104 cm att jämföra med Lars 88 cm, Olivin 89 cm och Stava 98 cm. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen. Skördenivån har dock stor, kanske till och med större, betydelse.

I tabell 3 och 4 redovisas resultaten från de sju försöken. Observera att antal försök där olika försöksled har ingått inte är lika många, ju fler försök desto säkrare resultat.

Ogräseffekt

Ogräsmängden var hög i försöken, i medeltal 421 (122-935) g/m², och de dominerande ogräsarterna var förgätmigej, viol och våt-

Tabell 3. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräsvikt. Resultat från 7 försök 2004 i AB-, E-, R- och U-län.

Försöksled	Tidp.	Antal försök	Förgät- migej	Snärj- måra	Veronika	Viol	Våtarv	Samtl. ogräs
1 Obehandlat		7	100	100	100	100	100	100
2 1,2 Duplosan Meko	1	7	64	33	82	46	23	42
3 0,75 Bacara	1	7	0	8	1	4	0	7
4 0,75 Cougar	1	7	1	13	0	0	1	9
5 0,15 Lotus+1,0 Dupl. Meko	1	7	18	6	2	32	2	17
6 0,3 Bacara+ 120 Checker+vtm	1 3	4	3	2	3	1	0	3
7 0,25 Lotus+1,5 Dupl. Super	2	3	25	0	21	38	13	20
8 0,25 Lotus+2,0 Dupl. Super	2	4	45	1	0	32	6	17
9 50 Primus+vtm	2	3	3	7	0	78	0	23
10 50 Primus+vtm	3	4	22	11	91	79	8	33
11 100 Primus+vtm	2	3	1	2	0	92	0	20
12 100 Primus+vtm	3	4	9	13	79	88	2	29
13 100 Primus+ 0,35 Cougar+vtm	2	3	0	1	0	8	0	3
14 100 Primus+ 0,35 Cougar+vtm	3	4	11	4	60	8	3	12
15 60 Primus+0,66 Starane+vtm	2	3	1	0	0	109	0	25
16 60 Primus+0,66 Starane+vtm	3	4	2	1	68	58	5	21
17 35 Ally Class+0,8 Dupl. Meko	3	7	21	1	19	45	16	20
18 35 Ally Class+0,35 Starane	3	7	6	1	17	55	8	16
19 50 Ally Class	3	7	10	9	9	30	9	13
20 0,6 Bacara+20 Gratil+vtm	3	4	25	7	34	15	42	30
21 0,6 Cougar+20 Gratil+vtm	3	7	27	16	34	4	17	19
22 1,5 Express+0,6 Starane+vtm	3	7	1	4	121	75	3	24
23 150 Hussar+vtm	3	4	20	3	129	65	13	35
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²			125	76	72	102	182	421
Antal försök			4	4	2	5	6	7

arv. Det var endast tre av behandlingarna som hade mycket god effekt mot samtliga av de förekommande ogräsarterna; Bacara höst (led 3), Bacara höst + Checker vår (led 6) och Primus + Cougar tidig vår (led 13). Effekten av de andra behandlingarna mot olika ogräsarter varierade kraftigt, t ex mot veronika och viol. Det gäller att välja rätt preparat utifrån de dominerande ogräsarterna, vilket är av större betydelse än om man behandlar höst eller vår. En höstbehandling motiveras bl a av stor förekomst av veronika och viol. Några led har varit lika förutom att de har sprutats vid olika tidpunkter, se led 9-10, 11-12, 13-14 och 15-16. De sprutades

vid tidpunkt två i Sveas område (19-28/4) och vid tidpunkt tre inom FiVs och ÖSFs område (4-10/5). Genomgående har effekten blivit bättre efter den tidiga sprutningen, förutom mot viol, jämfört med den senare. Antal dagar mellan frost före en behandling och efter en behandling var fler vid behandlingarna i april än i maj. Detta kan ha bidragit till de bättre effekterna.

Skörderesultat

Skördenivån i obehandlat led varierade mellan 4 700 och 9 600 kg/ha, se tabell 4. Det var endast ett fåtal av behandlingarna i de enskilda försöken som gav en statistiskt sä-

Tabell 4. Plan L5-306. Örtogräs i höstvetete, höst och vår. Kärnskörd. Resultat från 7 försök 2004 i AB-, E-, R- och U-län.

Försöksled	Tidp.	Granhagen Skänninge E	Skallmeja Skara R	Upplo Egend Sollebrunn R	Håberg Gråstorp R	Brunnby Våsterås U	Sörby Våsterås U	Ölsta gård Märsta AB	Medeltal
		skörd rel. tal	skörd rel. tal	skörd rel. tal	skörd rel. tal	skörd rel. tal	skörd rel. tal	skörd rel. tal	skörd rel. tal
1	Obehandlat	9121 100	6702 100	4695 100	9637 100	4989 100	6774 100		6986 100
2	1,2 Dupl. Meko	+100 101	+640 110	+398 108	+298 103	+763 115	+1266 119	□ skördat	+578 108
3	0,75 Bacara	-58 99	+635 109	+309 107	+33 100	+561 111	+731 111		+369 105
4	0,75 Cougar	+299 103	+472 107	+383 108	+255 103	+494 110	+602 109		+418 106
5	0,15 Lotus+1,0 Dupl. Meko	+136 101	+257 104	+187 104	+231 102	+352 107	+548 108		+285 104
6	0,3 Bacara+								
7	120 Checker+vtm	-104 99	+225 103	+437 109	+335 103				
8	0,25 Lotus+1,5 Dupl. Super		+543 108	+357 108	+266 103				
9	50 Primus+vtm	-127 99				+516 110	+773 111		
10	50 Primus+vtm	-53 99	+423 106	+323 107	+177 102	+413 108	+300 104		
11	100 Primus+vtm					+697 114	+553 108		
12	100 Primus+vtm	-267 97	+473 107	+276 106	+397 104	+588 112	+369 105		
13	100 Primus+0,35 Cougar+vtm	-40 100	+443 107	+163 103	+118 101	+745 115	-472 93		
14	100 Primus+0,35 Cougar+vtm								
15	60 Primus+0,66 Starane+vtm	-313 97	+601 109	+277 106	+87 101				+299 104
16	60 Primus+0,66 Starane+vtm	+89 101	+393 106	+489 110	+28 100	+516 110	+281 104		+413 106
17	35 Ally Class+0,8 Dupl. Meko	+231 103	+477 107	+258 105	+414 104	+438 109	+659 110		+274 104
18	35 Ally Class+0,35 Starane	-51 99	+278 104	+411 109	+28 100	+536 111	+444 107		
19	50 Ally Class	-54 99	-173 97	+101 102	-6 100				
20	0,6 Bacara+20 Gratil+vtm	-220 98	+265 104	+132 103	+340 104	+153 103	-326 95		+57 101
21	0,6 Cougar+20 Gratil+vtm	+28 100	+611 109	-63 99	+229 102	+128 103	+1068 116		+334 105
22	1,5 Express+0,6 Starane+vtm								
23	150 Hussar+vtm	+150 102	+231 103	-95 98	+400 104				
LSD 5 %, kg/ha		510	525	425	382	566	859		246
Sort		Olivin	Lars	Lars	Olivin	Olivin	Olivin	Stava	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		128	711	935	122	604	239	209	
Behandling 1		03-10-15	03-09-30	03-10-06	03-10-06	03-10-20	03-10-17	03-10-28	
Behandling 2		04-04-15	04-04-22	04-04-18	04-04-28	04-04-28	04-04-29	04-04-19	
Behandling 3		04-05-09	04-05-04	04-05-10	04-05-10	04-05-24	04-05-24	04-05-07	

ker skördeökning jämfört med obehandlat. En förklaring till detta kan vara att torkska-
dor och svampangrepp begränsade skördens
storlek.

Slutsats

- Kontrollera förekomsten av ogräs redan på hösten.
- Bekämpa på hösten om förekomsten av

Ogräs

veronika och viol är hög. Vänta till våren om inte optimala sprutbetingelser råder.

- Bekämpa på våren om snärjmåra och våtarv dominerar, speciellt vid sen sådd och låg ogräsförekomst.
- Välj preparat och dos efter de dominerande ogräsarterna.
- Preparatvalet har större betydelse än val av spruttidpunkt (höst eller vår).